

1. Spor mezi teorií a praxí geografického vzdělávání

Příklady dobré a nedobré praxe a jejich zhodnocení.

Petr Knecht

Po této přednášce budeme schopni:

Vysvětlit, proč je vztah mezi teorií a praxí složitý a prakticky neřešitelný.

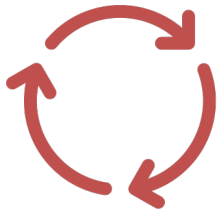

Plodně přemostovat vybrané mezery mezi teorií a praxí geografického vzdělávání.

Uvědoměle reflektovat vybrané problémy praxe s oporou o teorii.

Teorie vs. praxe

Teorie je, když všechno víme, ale nic nefunguje.

Praxe je, když všechno funguje, ale nikdo neví proč.

My jsme spojili teorii s praxí, nic nefunguje a nikdo neví proč.

MIND THE GAP

Prosím, mrkněte na video (5 min) ve studijních materiálech.

VÝSTAVNÍ
UČITEL

NEVÝSTAVNÍ
UČITEL

[https://is.muni.cz/auth/e/l/ped/jaro2021/Ze0156/um/tem okruh 1/Knecht final.mkv](https://is.muni.cz/auth/e/l/ped/jaro2021/Ze0156/um/tem%20okruh%201/Knecht%20final.mkv)

Didaktika geografie...

Jako aplikační vědní disciplína usiluje o vliv na praxi.

Vyžaduje hlubší porozumění pro to, „co doopravdy jest“ v souvislostech toho, „jak by to mohlo či mělo být“.

Úryvky z pedagogických deníků...

- „V ten okamžik jsem si říkal, proč se člověk musí tak stresovat tři roky na bakaláři a pak jít čtvrtý rok na praxi, když stejně nic neumí, jelikož jsme brali cokoli jiného než to, co se děcka ve škole normálně učí.“

ZIMNÍ STADION V BRNĚ

PROBLÉMY S VÝSTAVBOU V CENTRU

- PROBLÉMY S DOPRAVOU
- ZÁBOR MÍSTA
- STAVBA PARKOVIŠTĚ
- HLUK
- OPRAVA SILNIC
- ZNEČIŠTĚNÍ

Firma - A plus

HISTORIE

Veškerá výstavba měla začít už na konci čtyřicátých let 20. století, avšak výstavbu zadržela druhá světová válka. Stavění se tak začalo znovu až v roce 1946 a dokončeno byl otevřen v roce 1947.

MAJĚR:

Rozhodli jsme se pro stavbu zimního stadionu v centru Brna za Lužánkami, protože podle nás úřady s dostupností a financování stavby přehodnotí nad myšlenkami.

VÝHODY VÝSTAVBY V CENTRU

- DOPRAVA
- DOSTUPNOST
- NÁVŠTĚVNOST CENTRA
- PENÍZE

PLUSY SUBURBANIZACE MÍNUSY

- KLID V DOMĚCH
- ZDRAVĚJÍ PRŮSTŘEH
NEŽ JE MĚSTĚ
- VĚTŠÍ PŘÍJMY VĚKŮ
- VOLNĚ BYT V CENTRU
MĚSTA

GREEN FIELDS

PODNIKATELSKÉ BAROKO

BROWN FIELDS

STAVENIŠTĚ A UNIFORMITA

ZELENÉ VDOVY

SOCIÁLNÍ

- ODLIŠNÁ STRUKTURA
NOVÝCH A PŮVODNÍCH OBYVATEL
- ŠPATNĚ VYPROJEKTOVANÁ STRUKTURA
SUBURBIE - ABSENCE PROSTORU NA
VĚTŠÍ KÁMÁNÍ (MĚJTE TÍHOŠPŮTHNÍ, TĚ)
- NEZDOLANOST MĚKTE ATOM DE JERUP IV
(TERMINOLOGICKÉ JEDNOTKY)

FYZICKÉ

- STAVĚNÍ NA ZELENĚLKY NEVZITELNĚ
- POKLESLÉHO STAVĚNÍ
- PŮVODNÍ STAVĚNÍ DÁVĚ
- MÁVŠÍ INDIVIDUÁLNÍ TONR DOPRAVY
- UNIFORMITA NOVĚ ZÁSTAVBY
- OPŮŠTENÁ STAVENIŠTĚ
- PODNIKATELSKÉ
BAROKO

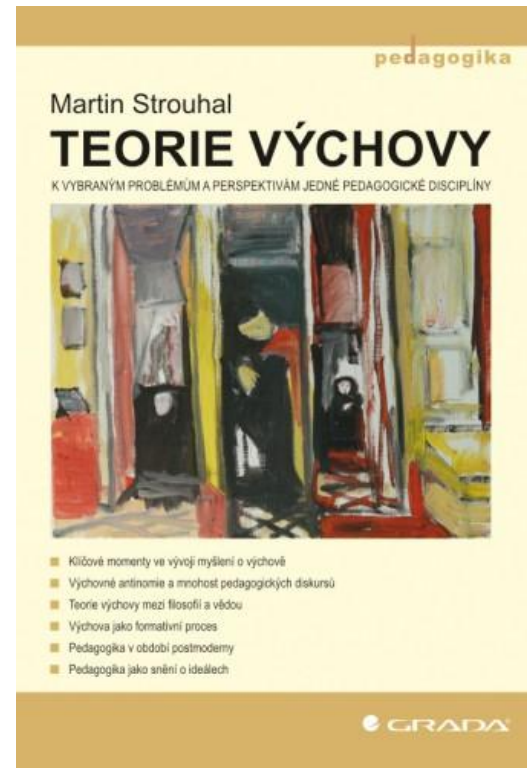
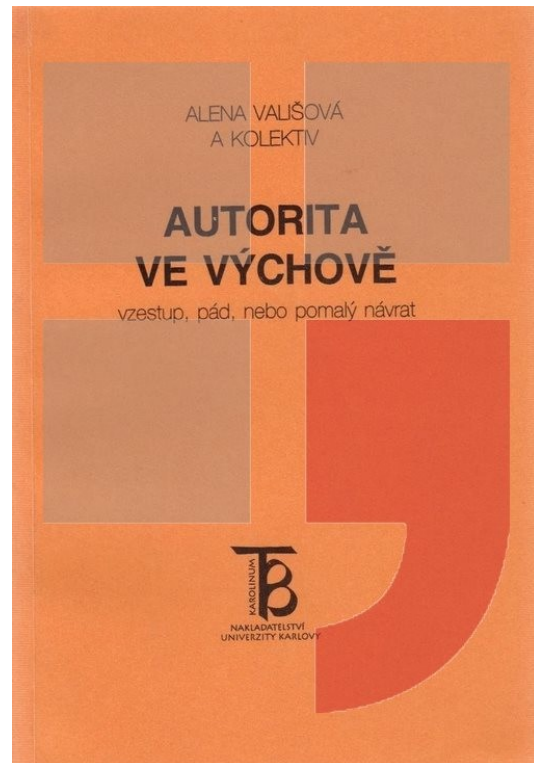
- PROSTOROVÉ ROZPÍNÁNÍ
- KALIBROVÁNÍ MĚSTURBAN
- SPRAWL
- V PUBLIKACÍCH JSOU VĚTŠINOU
PŘEDKLÁDÁVĚNÍ BEZVĚKOVÉ PRÁCE
- PŮVODNÍ CHOVÁNÍ A PŮVODNÍ PRÁCE

Úryvky z pedagogických deníků...

- „O přestávkách si беру dohled na chodbě, což je poměrně nudné, jelikož jen chodím dokola a dívám se, kde se co děje. Jak moje doprovázející učitelka říkala, je to velmi obtěžující, když se potřebuje připravit na další hodinu a něco pojíst, ale zároveň je to nutné.“

Úryvky z pedagogických deníků...

- „Na jejím stylu výuky se mi velmi líbí, že si dokáže sjednat pořádek a klid, má docela velkou autoritu.“

Úryvky z pedagogických deníků...

- „Žáci na mě nepohlíželi nikterak zvláště, nebo dokonce divně.“

STUDIE Pedagogická orientace, 2014, roč. 24, č. 3, s. 375–393 375

Mocenské vztahy mezi začínajícími učiteli a jejich žáky¹

Zuzana Šalamounová, Jarmila Bradová, Kateřina Lojdová

Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky

Redakci zasláno 10. 1. 2014 / upravená verze obdržena 27. 5. 2014 /
k uveřejnění přijato 10. 6. 2014

Abstrakt: Předložená teoretická studie se zabývá konceptem moci ve školní třídě. Jejím cílem je analyzovat koncept moci prostřednictvím jeho ústředních vlastností, a hlouběji tak porozumět jeho definici. V návaznosti na to poukazujeme na intervenující faktory, jež se do podoby mocenského uspořádání ve třídě promítají a které mohou zastávat významnou roli v mocenském uspořádání ve třídách

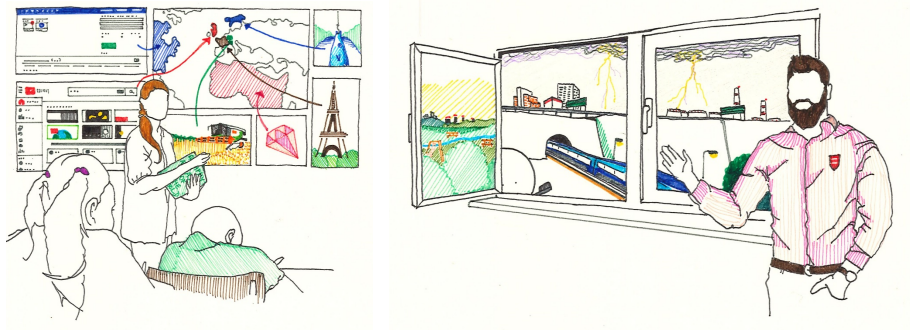
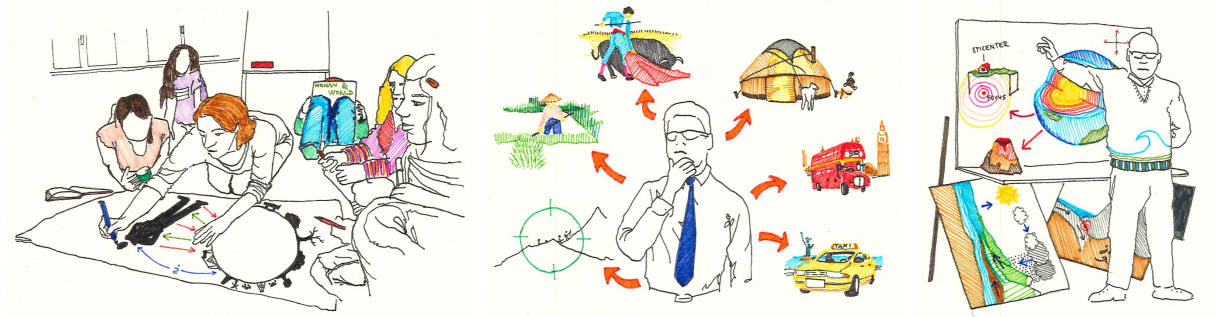

Úryvky z pedagogických deníků...

- „Učitelka se ptá jak na fakta, která by si měli žáci zapamatovat, ale také podněcuje v žácích myšlení v souvislostech, za což jsem velmi ráda, že žáci vcelku umějí. Ptá se často otázkami „proč?“ a žáci musejí opravdu přemýšlet a dávat do souvislosti fakta, která znají z teorie.“
- „... tím neříkám, aby žáci nic nevěděli, ale jestliže se naučí logicky myslet, používat moderní technologie, tak jim souvislosti budou naskakovat a nebudou se muset učit látku nazpaměť.“

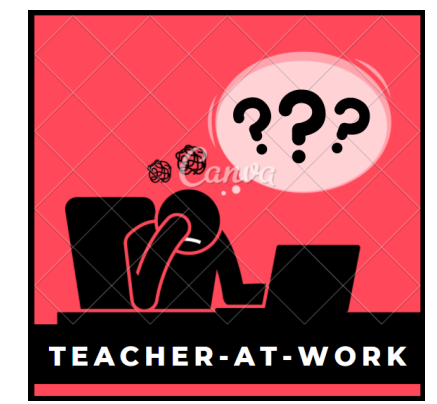
Který z výroků je pravdivý?

A proč?

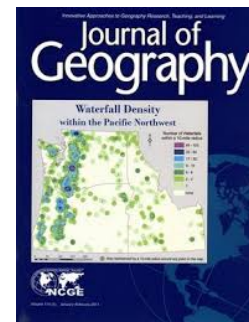
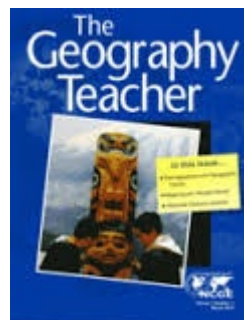
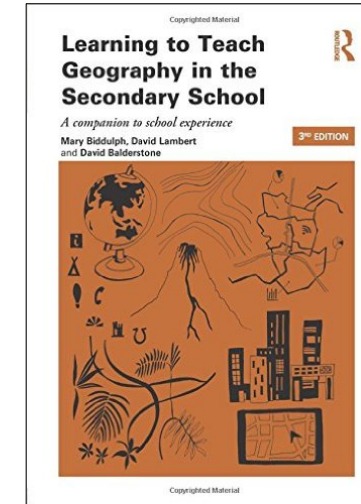
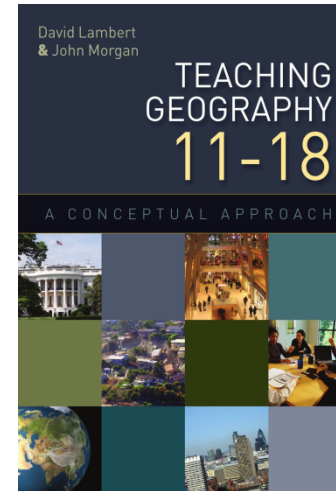
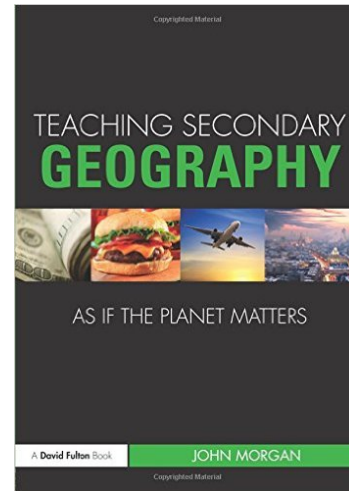
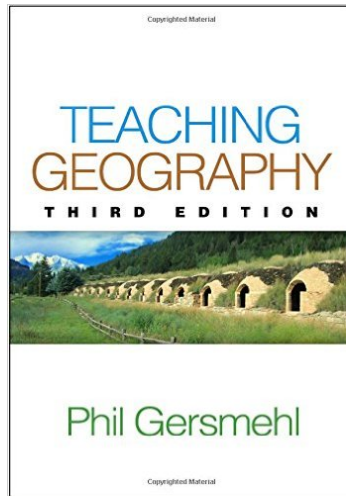

Úryvky z pedagogických deníků...

„... když jsem v jedné třídě, tak sleduji různé učitele v různých hodinách. Jejich přístupy k vyučování, tak k žákům a mám možnost srovnávat. Je to pro mě trochu jako velký švédský stůl, ze kterého si vybírám a beru, co se mi líbí, ostatní vypouštím.“

Didaktika geografie (teorie i praxe)

... a mnohé další kvalitní zdroje jsou dostupné ve studovně PdF MU

@wawawidesign

Závěrem: stále to platí?

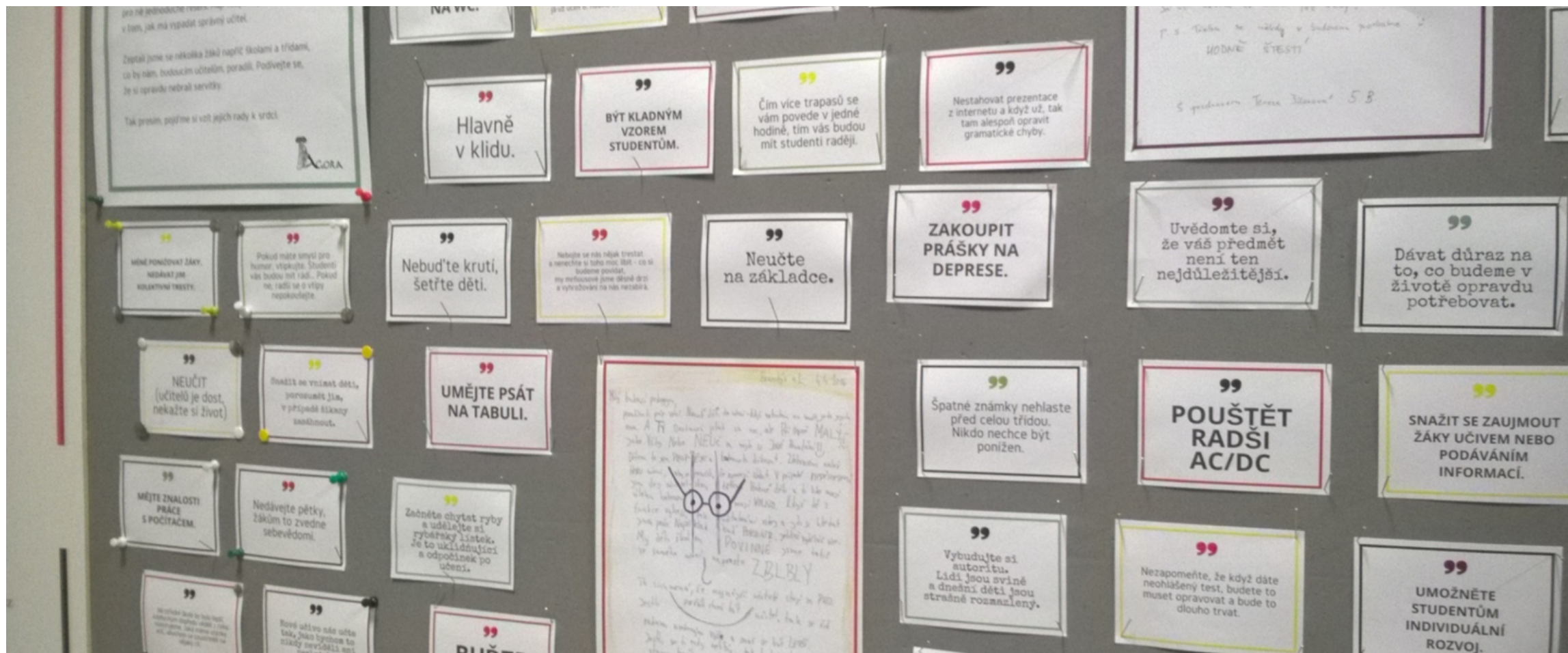
„Dělej to jinak!“

„I práce může bavit!“

„Nenechej se odradit!“

(úryvky z pedagogických deníků)

Co vzkazují žáci začínajícím učitelům?

Literatura k tématu

Prosím, ke kolokviu/státnicím si vyberte a prostudujte jeden z níže uvedených textů, aby bylo možné kolem něčeho klenout plodnou debatu.

- Knecht, P., & Hofmann, E. (2020): Jak dál ve výuce regionální geografie na základních školách? *Informace ČGS*, 39(2), 14–23. https://geography.cz/wp-content/uploads/2020/10/icgs022020_knecht.pdf
- Koťa, J. (2012). Traktát o vybraných problémech teorie a praxe v oblasti pedagogických věd. *Pedagogická orientace*, 22(3), 336–352. DOI: <http://dx.doi.org/10.5817/PedOr2012-3-336>
- Slavík, J., Janík, T., Najvar, P. & Píšová, M. (2012). Mezi praxí a teorií v učitelském vzdělávání: na okraj českého překladu knihy F. A. J. Korthagena et al. *Pedagogická orientace*, 22(3), 367–386. DOI: <http://dx.doi.org/10.5817/PedOr2012-3-367>
- Butt, G., & Collins, G. (2013). Can Geography „cross the divide“? In D. Lambert & M. Jones (Eds.), *Debates in Geography Education* (s. 291-301). Routledge.